

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 317/2019
03.04.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Драгана Аћимовића и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету према мал. сада пунолетном АА и др., због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца мал. сада пунолетног АА, адв. Растка Ружичића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду Км 32/18 од 30.10.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 4/19 од 29.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 03.04.2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца мал. сада пунолетног АА, адв. Растка Ружичића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду Км 32/18 од 30.10.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 4/19 од 29.01.2019. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) и члана 438. став 1. тачка 4), 9) и 10) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду Км 32/18 од 30.10.2018. године, између осталих према мал. сада пунолетном АА на основу члана 78. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица обустављен је поступак, јер није целисходно изрећи казну нити васпитну меру.

На основу члана 79. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, док је оштећени ББ, ради остваривања имовинско-правног захтева упућен на парницу.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 4/19 од 29.01.2019. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца мал. сада пунолетног АА, ВВ

и ГГ, изјављене против решења Вишег суда у Новом Саду Км 32/18 од 30.10.2018. године, а побијано решење је потврђено.

Против наведених правноснажних решења, бранилац мал. сада пунолетног АА, адв. Растко Ружичић, поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 439. тачка 1. и 2. у вези члана 438. став 1. тачка 4), 9) и 10) и став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане одлуке и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или пак исте преиначи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца мал. сада пунолетног АА, адв. Растка Ружичића, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) у вези члана 438. став 1. тачка 4), 9) и 10) ЗКП је неоснован, док је у осталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен.

Бранилац мал. сада пунолетног АА, адв. Растко Ружичић, правноснажна решења побија због повреде Кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у вези члана 344. став 2. у вези става 1 КЗ, навођењем, да се у радњама мал. сада пунолетног АА, не стичу законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, јер недостаје субјективни елемент – кривица, то јест да кривично дело није извршено са директним умишљајем, имајући у виду да је оштећени критичном приликом претрпео лаке телесне повреде, па се тежа последица једино може преписати нехату, а како је правноснажним одлукама тежа последица приписана директном умишљају, то онда нема ни кривичног дела из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим.

Наиме, код кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. КЗ, као тежег облика наведеног кривичног дела, радње извршења кривичног дела насилничко понашање, доношење лаке телесне повреде је квалификаторни елемент обухваћен умишљајем окривљеног, а што значи да је постојање умишљаја код окривљеног у односу на лаку телесну повреду нужно да би се кривично дело правно квалификовало као кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ.

Из чињеничног описа кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, утврђено на страни 14 и 15 образложења првостепеног решења, између осталог је наведено да је између осталих и мал. сада пунолетни АА „поступао са директним умишљајем у односу на предузете радње, јер је био свестан свога дела и да је исто забрањено, у

заједници и по предходном договору, вршио насиље према оштећеном АА, значајније угрозио спокојство грађана и теже реметио јавни ред и мир... услед чега је оштећени добио лаке телесне повреде у виду нагњечења горње усне, нагњечења поглавине и нагњечења доњег дела леве подлактице“.

Дакле, из наведеног произилази да је мал. сада пунолетни АА у односу на радњу извршења која се састоји у вршењу насиља према оштећеном и последици дела која се састоји у значајнијем угрожавању спокојства грађана и тежем ремећењу јавног реда и мира, поступао са директним умишљајем, као и да је наношење лаке телесне повреде, коју је задобио оштећени, обухваћено умишљајем окривљеног.

Имајући у виду напред наведено кривично дело насилничко понашање из става 2. члана 344. КЗ постоји само у случају када је наношење телесне повреде обухваћено умишљајем окривљеног, јер је то битно субјективно обележје без кога нема квалификованог облика предметног кривичног дела, те како из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у образложењу побијаног решења да је мал. сада пунолетни АА у односу на лаку телесну повреду коју је задобио оштећени поступао са умишљајем, то се у његовим радњама стичу сва законска обележја квалификованог кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. и члана 33. Кривичног законика.

Стога се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца мал. сада пунолетног АА, адв. Растка Ружичића, указује да је доношење побијаних правноснажних решења учињена повреда Кривичног закона из члана 439. став 2. ЗКП.

Бранилац мал. сада пунолетног АА, захтевом за заштиту законитости указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) у вези члана 37. став 2. ЗКП, јер је педагог ДД у свом извештају прејудицирала одлуку суда, третирали мал. сада пунолетног АА као кривца и тиме повредила претпоставку невиности окривљеног у поступку, а што су околности који изазивају сумњу у њену непристрасност у кривичном поступку, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим.

Наиме, сумња у непристрасност као факултативни основ за изузеће у смислу члана 37. став 2. ЗКП није обухваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, која се односи само на обавезно изузеће, које је наведено у одредби члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, због чега је захтев за заштиту законитости у овом делу оцењен као неоснован.

Захтевом за заштиту законитости, се указује и да је у поновљеном поступку након укидања решења од стране Апелационог суда, јавни тужилац изменио оптужни акт и мал. сада пунолетном АА, ставио на терет да је дело извршено не „у близини чарде“, већ „у насељеном месту“ и „у близини аутобуског стајалишта“ као и да је додао обележје кривичног дела „значајније“ испред речи „угрозили спокојство грађана“ чиме се указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе, садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Имајући у виду да је јавни тужилац у складу са својим овлашћењима из члана 409. став 1. ЗКП, прецизирао оптужни акт (предлог за изрицање кривичне санкције) то је јавни тужилац поступао у свему у складу са одредбама ЗКП-а, па су стога неосновани наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације и кривичног дела и кривичне санкције.

Стоје наводи захтева за заштиту законитости да је у поновљеном поступку, јавни тужилац у оптужном акту, додао речи „значајније“ испред речи „угрозио спокојство грађана“, а које измене према наводима захтева се односе на битно обележје кривичног дела и правну квалификацију кривичног дела на штету мал. сада пунолетног АА, чиме је према наводима захтева учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, имајући у виду да наведена измена у оптужном акту није утицала на правну квалификацију кривичног дела, нити на кривичну санкцију на штету окривљеног, то није повређена одредба члана 453. ЗКП, а самим тим није ни учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) како се неосновано наводи у поднетом захтеву.

Захтевом за заштиту законитости, бранилац мал. сада пунолетног АА, адв. Растко Ружичић, истиче и да је првостепени и другостепени суд доношењем правноснажних решења учинио и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП јер кривично дело које се мал. сада пунолетном АА ставља на терет, није кривично дело, јер је изостала последица кривичног дела, док, у образложењу истог се наводи да критичном приликом није било никаквог узнемиравања спокојства грађана, поготово не значајнијег, нити је било тежег ремећења јавног реда и мира, да према сведочењима и исказима датим у поступку, никог од грађана није било на улици, није било пролазника, да је другостепени суд прихватио претпоставке првостепеног суда, као и оцена другостепеног суда о угрожености грађана (сведока ЂЂ као и родитеља оштећеног), не могу се сматрати ни обичним угрожавањем спокојства грађана и ремећење јавног реда и мира.

Изнетим наводима, по налажењу Врховног касационог суда, бранилац мал. сада пунолетног АА, оспорава чињенично стање утврђено правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену изведених доказа, а из којих разлога сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости.

Такође, захтевом за заштиту законитости указује се и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и указује да је извештај Центра за социјални рад Града Новог Сада незаконити доказ.

Одредбом члана 16. ЗКП, прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа.

Дакле, из наведене законске одредбе произилази да се одлуке суда не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом или овим законом, или другим законима, или опште прихваћеним правилима међународног права. Међутим, у поднетом захтеву, се не указује, да ли је наведени доказ – извештај Центра за социјални рад Града Новог Сада незаконит по начину прибављања, или је у супротности са неким законом, и због чега га подносилац захтева сматра недозвољеним, а на коме се по одредбама овог закона не може заснивати судска одлука, већ се указује на садржину наведеног извештаја, дакле оспорава се и полемиче са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама, што не представља разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеног и његовог браниоца.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним правноснажним решењима није учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) члана 438. став 1. тачка 4), 9) и 10) ЗКП, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев одбио као неоснован, а у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП исти одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић